

TEERIMÄEN PÄIVÄKODIN HUOLTAJIEN TIEDOTTEEN PÄIVITYS

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Sosionomikoulutus

Syksy 2022

Emilia Pakarinen

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää mitä tietoa lasten huoltajat toivovat Teerimäen päiväkodin huoltajien tiedotteeseen. Työn tavoitteena oli kerätä huoltajilta tietoa ja ideoita uuteen tiedotteeseen. Tarkoituksena oli tehdä vastausten pohjalta uusi tiedote, joka vastaa huoltajien tarpeisiin. Työn tilaajana oli Jokioisten kunnan Teerimäen päiväkot.

Opinnäytetyö on laadullinen tutkimus ja sen aineisto kerättiin sähköisen Webropol-kyselyn avulla. Linkki kyselylomakkeelle jaettiin Wilman sekä Peda.netin kautta huoltajille. Lisäksi päiväkotiryhmän eteisessä oli QR-koodi, josta pääsi suoraan kyselyyn. Aineisto analysoitiin teemoittelun avulla.

Opinnäytetyön tietoperustassa määriteltiin varhaiskasvatus ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu. Tietoperustassa käsitellään myös varhaiskasvatuksen aloituksesta sekä huoltajien ja varhaiskasvatuksen välisestä yhteistyöstä. Lisäksi opinnäytetyö koostuu aiemmista tutkimuksista, työn toteuttamisesta sekä tavoitteista, tuloksista, johtopäätöksistä ja pohdinnasta. Työn lopussa on liitteenä tutkimuksen pohjata koostettu huoltajien tiedote.

Tutkimuksen tulosten perusteella voidaan todeta, että huoltajat toivovat tiedotteeseen arkea helpottavia vinkkejä ja tietoa, jotka helpottavat arkielämän sujumista. Tällaisia asioita ovat, mitä pakata reppuun, viestintäkanavien tiedot, yhteystiedot, päivärytmi ja ruokailukäytännöt.

Avainsanat Varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen aloitus, tiedote

Sivut 24 sivua ja liitteitä 17 sivua

The aim of the thesis was to find out what information the children's guardians want to have in the information sheet of Teerimäki daycare center. The goal was to collect information and ideas from the guardians regarding the new information sheet. The purpose was to make a new information sheet that meets the needs of the guardians. The thesis was commissioned by Teerimäki daycare center in the municipality of Jokioinen.

The thesis is a qualitative study, and its material was collected using an online survey. A link to the survey form was shared to guardians through Wilma and Peda.net. There was also a QR-code on the notice board of the daycare group which led directly to the survey. The material was analyzed using thematization.

The theoretical background of the thesis describes early childhood education and the two-year pre-primary school trial. The start of early childhood education and cooperation between guardians and daycare is also discussed. In addition, the thesis consists of previous studies, the implementation of the work as well as goals, results, conclusions, and a reflection. The information sheet for guardians, which was compiled based on the study, is included as an attachment at the end of the thesis.

Based on the results of the study, it can be concluded that the guardians hope that the information sheet will contain tips and information that will make their everyday life easier. Such things include what to pack in the backpack, information on communication channels, contact information, daily routines and meal practices.

Keywords Early childhood education, start of early childhood education, information sheet

Pages 24 pages and appendices 17 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Varhaiskasvatus ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu	2
3	Lapsen varhaiskasvatuksen aloitus	3
4	Huoltajien ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö	4
5	Aikaisemmat tutkimukset.....	5
6	Tutkimuksen tavoite ja toteutus	8
6.1	Laadullinen tutkimus.....	9
6.2	Aineiston hankinta	10
6.3	Aineiston analyysi	11
6.4	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	12
7	Tulokset	13
8	Johtopäätökset	15
9	Pohdinta	18
	Lähteet.....	20

Liitteet

Liite 1	Saatekirje
Liite 2	Kyselyn kysymykset
Liite 3	Aineistohallintasuunnitelma
Liite 4	Teerimäen Päiväkoti- Huoltajien tiedote

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää Jokioisten kunnan Teerimäen päiväkodille uusi huoltajien tiedote, joka jaetaan uusille asiakasperheille päiväkotiin tutustumisen yhteydessä. Tiedotteen on tarkoitus toimia apuna perheille varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen aloituksessa. Aihe on ajankohtainen, sillä Jokioisten kunnassa kehitetään varhaiskasvatusta. Kevään 2022 aikana kerättiin esimerkiksi huoltajilta palautetta varhaiskasvatukseen liittyen.

Tiedote antaa perheille tarvittavan perustiedon siitä, mitä tulee ottaa huomioon, kun lapsi aloittaa Teerimäen päiväkodissa. Sosionomin ammatillista ydinosaamista on muun muassa asiakastyön osaaminen ja kriittinen sekä osallistava yhteiskuntaosaaminen (Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto, 2022). Varhaiskasvatuksessa työn keskiössä on lapsi mutta myös hänen huoltajansa ovat asiakkaita. Opinnäytetyössä pyrittiin kokoamaan virallinen tiedote nimenomaan huoltajien avulla, vastaamaan heidän tarpeisiinsa. Näin ollen oli perusteltua kysyä vanhemmilta sitä, mitä tiedotteessa tulisi olla ja olisiko sen hyvä olla saatavilla sähköisesti, paperiversiona vai jotain siltä väliltä. Mikä tekisi tiedotteesta kiinnostavan? Pelkkä uudelleen kokoaminen ammattilaisen näkökulmasta ei riitä, vaan tarvitsemme tietoa tiedotteen käyttäjiltä.

Ajatus opinnäytetyöhön nousi käytännön työstä. Vanha tiedote ei mielestäni innostanut eikä tuonut esiin sitä, millainen päiväkotiteerimäki on. Lisäksi osa tiedotteen sisällöstä oli vanhentunutta. Jokioinen on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, esimerkiksi tätä ei ollut otettu huomioon vanhassa tiedotteessa. Opinnäytetyön tavoitteena on siis tuottaa visuaalisesti kiinnostava ja lasten huoltajien näkökulmasta tärkeimmän tiedon sisältävä huoltajien tiedote. Onkin tarve selvittää, mitä tietoa huoltajat toivovat Teerimäen päiväkodin huoltajien tiedotteeseen. Opas on tarkoitettu jaettavaksi sekä esiopetuksen että varhaiskasvatukseen osallistuville perheille, eli kaikille Teerimäen asiakkaille.

Käsittelen opinnäytetyössäni yleisesti varhaiskasvatusta ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilua. Kerron varhaiskasvatuksesta aloittamisesta sekä huoltajien ja varhaiskasvatuksen välisestä yhteistyöstä. Raportti etenee aikaisemmista tutkimuksista siihen, miten tutkimus

on toteutettu ja mitä tuloksia tutkimus tuotti. Lopussa syvennytään johtopäätöksiin ja pohdintaan. Opinnäytetyön tuotoksen eli Teerimäki-tiedotteen löydät liitteenä työn lopusta.

2 Varhaiskasvatus ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallista, tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painotetaan pedagogiikkaa. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 2§) Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on edistää lapsen kasvua, kehitystä sekä oppimista yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa. Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on myös edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä lisäksi ehkäistä syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan lasten osallisuutta. Varhaiskasvatus mahdollistaa lapsen huoltajien työssä käynnin tai opiskelun sekä tukee huoltajia kasvatuksellisissa asioissa.

(Opetushallitus, 2018, s. 14)

Lapsen oppimisen polku alkaa varhaiskasvatuksesta, se luo pohjaa elinikäiselle oppimiselle (Opetushallitus, 2018, s. 19). Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee kertoa huoltajille varhaiskasvatuksen tavoitteista ja toiminnasta. Huoltajille tulee järjestää mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. (Opetushallitus, 2022. s. 8) Käytän opinnäytetyössäni lasten vanhemmista käsitettä huoltaja, sillä kaksivuotisen esiopetussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus, 2021 s. 9) käytetään tätä nimitystä vanhemmista tai muusta lapsen huoltajasta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on toteuttaa pedagogista toimintaa, joka perustuu lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin sekä kulttuuriperintöön sekä mahdollistaa positiiviset oppimiskokemukset. Tavoitteena on turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja pysyvät vuorovaikutussuhteet sekä tunnistaa lapsen yksilölliset tuen tarpeet ja tukea lasta tarkoituksenmukaisesti. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 3§)

Jokioisten kunta on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Vuonna 2021 alkavassa kokeilussa on mukana kokeilukunnan lapset, jotka ovat syntyneet vuonna 2016. Kokeiluun osallistuvalla lapsella on myös oikeus osallistua esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen. (Laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta 1046/2020)

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tavoitteena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa, kehittää esiopetuksen laatua sekä vaikuttavuutta ja selvittää varhaiskasvatuksen että esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumoa. Lisäksi tavoitteena on saada tietoa kokeilun vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimisedellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja itsetunnon muodostumiseen. (Opetushallitus, 2021, s. 12)

Tärkeänä tavoitteena pidetään juuri sitä, että kaksivuotisesta esiopetuksesta muodostuu pedagogisesti eheä kokonaisuus. Opetuksessa otetaan huomioon lasten mielenkiinnon kohteet ja käytetään varhaiskasvatukseen sopivaa pedagogiikkaa. Kokeilun kahden vuoden kesto antaa aikaa lapsille kasvaa ja oppia omassa tahdissa. Kokeilu vahvistaa esiopetuksen merkitystä tuen tarpeiden varhaisessa havaitsemisessa ja antaa mahdollisuuden antaa tukea aiemmin. Esiopetukseen tulee kokeilun myötä aiempaa nuorempia lapsia ja toiminta suunnitellaan niin, että kaikilla lapsilla on mahdollisuus innostua ja oppia uutta. Kokeilussa tulee ottaa huomioon myös lasten hoito ja huolenpito. Leikki sen eri muodoissa nähdään esiopetuksessa tärkeänä toimintatapana. (Opetushallitus, 2021, s. 13)

3 Lapsen varhaiskasvatuksen aloitus

Varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen aloittaminen on uusi ja tunteita herättävä asia niin lapselle kuin huoltajallekin. Huoltajaa voi huolettaa lapsen sopeutuminen ryhmään, aikuisiin tai se, saako lapsi tarvitsemansa aikuisen huomion päivän aikana. Myös syillisyyden tunteet ovat tavallisia: tarvitseeko lapseni kuitenkään hoitoa? Lapsi sekä huoltaja tarvitsevat aikaa tottuakseen ja sopeutuakseen uuteen tilanteeseen. (Mannerheimin lastensuojeluliitto, 2020)

Lapset reagoivat eri tavoin uuteen arkeen. Toisilla arki alkaa niin, että lapsi menee mielellään varhaiskasvatukseen ja toisilla se alkaa haastavammin. Lapsen ei tarvitse olla reippaampi tai sopeutuvampi kuin, mitä hän luonnollisesti on. Lapsi voi reagoida uuteen tilanteeseen monin tavoin iän ja kehitystasonsa mukaan. Lapsi saattaa kohdistaa kiukkua huoltajaa kohtaan itkemällä hänen peräänsä, kieltäytymällä menemästä varhaiskasvatukseen tai esimerkiksi syömällä vähemmän. (Mannerheimin lastensuojeluliitto, 2020)

Joissain kunnissa käytetään varhaiskasvatuksen aloituksessa tutustumiskäyntiä perheen kotona. Käynnin yhteydessä käydään aloituskeskustelu, joka on hyvä käydä ennen lapsen aloittamista varhaiskasvatuksessa. Aloituskeskustelu voidaan käydä myös puhelimesta tai silloin kun lapsi tulee tutustumaan varhaiskasvatukseen. Aloituskeskustelun lähtökohtana on antaa perheelle puheenvuoro kertoa heistä itsestään sekä lapsesta ja esittää kysymyksiä. Varhaiskasvatuksen työntekijän tavoitteena on auttaa huoltajia valmistelemaan lasta tulevaan varhaiskasvatuksen aloittamiseen. Aloituskeskustelu käydään perhettä kuunnellen ja kunnioittaen. Luottamuksen rakentuminen alkaa tämän dialogin pohjalta. (Kaskela & Kekkonen, 2006, ss. 41–42)

Usein lapsen varhaiskasvatustaival alkaa, kun lapsi ja huoltaja tulee tutustumaan päiväkodille. Tästä siirtymästä yleensä sovitaan aloituskeskustelun yhteydessä. Lapselle tulee turvallinen tunne, kun siirtyminen kotihoidosta varhaiskasvatukseen käy vaiheittain ja asteittain. Aloituskeskustelu ja tutustumiskäynti päiväkodilla auttaa henkilökuntaa rakentamaan suhdetta lapseen ja vastaanottamaan lasta osaksi ryhmää. Perheet tarvitsevat henkilöstöltä erokokemuksen kuulevaa suhtautumista sekä myötätuntoista kannattelua. (Kaskela & Kekkonen, 2006, s. 43) Jokioisilla aloituskeskustelu käydään tutustumiskäynnin yhteydessä, jolloin lapsi ja huoltaja pääsevät tutustumaan Teerimäkeen ja uusiin aikuisiin.

Lapsen erokokemukset on hyvä huomioida päiväkodin arjessa, varsinkin jos monta uutta lasta aloittaa samalla kertaa. Tilanteet tulee huomioida niin, että jokaiselle riittää lohdutusta ja turvallinen syli tarvittaessa. Perhe voi tuoda mukanaan päiväkotiin esimerkiksi tutun unilelun ja kuvan huoltajasta, jota lapsi voi ikävän tullen katsella. On myös tärkeää kertoa huoltajille lapsen ikävöinnistä ja siitä, miten henkilöstö on häntä auttanut. (Kaskela & Kekkonen, 2006, s. 43)

4 Huoltajien ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö varhaiskasvatuksessa on merkityksellistä. Sen tavoitteena on henkilöstön ja huoltajien sitoutuminen lapsen turvallisen ja terveen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Kasvatusyhteistyötä tukee luottamuksellinen ja tasa-arvoinen vuorovaikutus ja keskinäinen kunnioitus. Yhteistyön tulee olla vuorovaikutteista,

joka edellyttää henkilöstöltä aloitteellisuutta sekä aktiivisuutta. Yhteistyössä tulee huomioida perheiden moninaisuus ja lapsen yksilölliset tarpeet. On hyvä ottaa huomioon myös huoltajuuteen ja vanhemmuuteen liittyvät asiat. (Opetushallitus, 2022, s. 21)

Lapsen päivittäiset tapahtumat ja kokemukset jaetaan huoltajien kanssa. Näissä keskusteluissa on tärkeää muistaa kannustavat, lapsen kehitystä ja oppimista positiivisesti kuvaavat asiat. Päivittäiset henkilöstön ja huoltajien väliset keskustelut luovat pohjan kokonaisvaltaiselle lapsen hyvinvoinnin turvaamiselle. Yhteistyön merkitys korostuu erityisesti siirtymävaiheissa, kuten varhaiskasvatuksen aloittamisessa, päiväkodin vaihdossa ja lapsen siirtyessä esiopetukseen. Keskinäinen luottamus mahdollistaa myös yhteistyön haastavissa tilanteissa, kuten jos lapsen hyvinvoinnista on herännyt huoli. (Opetushallitus, 2022, s. 21)

Luottamus rakentuu ja syvenee hiljalleen. Keskustelut monipuolistuvat, kun huoltajat ja henkilöstö tutustuvat toisiinsa. Huoltajilla on mahdollisuus tutustua varhaiskasvatuksen toimintaan. Se on erityisen tärkeää silloin, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa. Ensimmäiset tärkeät kohtaamiset ovat tutustumiskäynti ja aloituskeskustelu. Alkuvaiheessa on oleellista varata aikaa kysymyksille ja keskusteluille. Se, miten lapsi ja huoltaja vastaanotetaan tutustumiskäynnillä, on erityisen tärkeää, sillä siinä luodaan pohjaa luottamukselle. Myöhemmin pääpaino kohtaamisissa on tuonti- ja hakutilanteissa, joissa toimivaa kasvatusyhteistyötä rakennetaan. (Heinonen ym., 2016, s. 226)

5 Aikaisemmat tutkimukset

Suvi Martikainen (2021) on tehnyt opinnäytetyönään varhaiskasvatuksen aloitusoppaan Päiväkoti Simpukkaan. Työn tarkoituksena oli kehittää iisalmelaiseen päiväkotiin aloitusoppas varhaiskasvatuksessa aloittaville uusille perheille, sillä toimeksiantajalla ei vielä ollut opasta. Opinnäytetyö tehtiin kehittämistyönä ja menetelmänä käytettiin osaamisen tuotteistamista. Raportissa on kuvattu kasvatusyhteistyön merkitystä, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa, sillä se on tärkeä siirtymävaihe lapsen elämässä. Lasten vanhemmat olivat kehittämistyössä mukana siten, että he saivat lukea ja kommentoida oppaan sisältöjä sen ollessa viimeistelyvaiheessa. Kehittämistyön toteutus sisälsi tietoperustan kartoittamista

ja tiedonhankintaa ja se koottiin oppaaksi. Kyselyssä vanhemmat kertoivat, että opas oli todella hyödyllinen ja lisäsi luottamusta päiväkotia kohtaan.

Oman opinnäytetyöni tavoitteet ovat samankaltaisia kuin Martikaisen. Omassa työssäni pyrin selvittämään mitä asioita huoltajat toivovat tiedotteeseen toivovat. Tavoitteenani on luoda hyödyllinen tiedote, kun Martikaisella se oli opas. Opas on toki jo työnäkin laajempi kuin tiedote. Martikaisen (2021) haasteeksi oli noussut vaikeus saada vastauksia vanhemmilta.

Nelli Arolan ja Hanna Vahvaselän (2021) toiminnallisen opinnäytetyön aiheena oli lapsen varhaiskasvatuksen aloitus. Tarkoituksena oli tukea ja auttaa perheitä aloituksen yhteydessä ja työn tuotoksena syntyi opas. Tutkimus oli laadullinen ja aineisto kerättiin kyselylomakkeen avulla. Kysely kohdistettiin huoltajille, joiden lapsi oli aloittanut juuri päiväkodissa. Oppaan sisältö haluttiin saada vastaamaan juuri tämän päiväkodin ja perheiden tarpeita.

Arolan ja Vahvaselän (2021) oppaassa määritellään mitä on varhaiskasvatus, kerrotaan kielen kehityksestä sekä leikin tärkeydestä. Lisäksi oppaassa kerrotaan päiväkodin aloitukseen liittyvistä asioista kuten kotikäynnistä, lapsen erokokemuksesta ja käytännön asioita kuten ryhmien aikataulut. Opas eroaa tiedotteestani siten, että tarkoituksena on tarjota lyhyt info käytännön asioista ja auttaa alkuun. Tämän kaltaisen oppaan sisältöä voisi mielestäni hyödyntää esimerkiksi kunnan nettisivuilla, kun perheet etsivät tietoa kyseisen kunnan varhaiskasvatuksesta.

Noora Järviluoto (2018) on tehnyt opinnäytetyönsä ”Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa-Vanhempien ajatuksia osallisuudesta ja yhteistyöstä” toimeksiantajalleen Liperin kunnan varhaiskasvatukselle. Hänen työnsä tavoitteena oli selvittää vanhempien kokemuksia ja ajatuksia osallisuudesta ja yhteistyöstä varhaiskasvatuksen ja perheiden välillä, jotta toimeksiantaja voisi kehittää omaa toimintaansa.

Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka jaettiin sähköisesti vanhemmille. Työ toteutettiin sekä laadullisin, että määrällisin menetelmin. Aineiston avoimet kysymykset analysoitiin sisällönanalyysin tavoin. Tuloksista selvisi, että vanhemmat ovat pääosin

tyytyväisiä varhaiskasvatukseen ja yhteistyöhön. Tärkeimpinä asioina koettiin vakituisen henkilökunnan tärkeys yhteistyössä. Tärkeimmät osallisuuteen liittyvät asiat olivat päivittäiset keskustelut tuonti- ja hakutilanteissa sekä jaettu tieto lapsesta. Järviluodon (2018) tulokset ovat saman suuntaisia kuin omat kokemukseni varhaiskasvatuksen työntekijänä. Sosionomin osaamisaluetta varhaiskasvatuksessa on juuri nimenomaan perheiden kanssa tehtävä työ. Oman opinnäytetyöni tarkoituksena on toimia ensimmäisenä keskustelun avaajana työntekijöiden ja perheiden välillä.

Mari Laitinen ja Iina Markkanen (2018) ovat tehneet pro gradu -tutkielman aiheesta ”Varhaiskasvatuksen aloituksen informaatio ja viestintä kuntien verkkosivuilla”. Tutkimuksessa etsittiin vastausta siihen, miten varhaiskasvatuksen aloittamisesta viestitään kuntien nettisivuilla sekä millaisten sisältöjen kautta varhaiskasvatuksen aloittaminen esiintyy ja mitä aloituksesta viestitään kuntien sivuilla. Tutkimusmenetelmänä käytettiin laadullista verkkosivujen analyysiä, ja aineisto analysoitiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia käyttäen. Kolmen kunnan sivut analysoitiin temaattisen analyysin avulla. Tutkimuksen tuloksissa todetaan, että varhaiskasvatuksen aloitusta on käsitelty monenlaisten sisältöjen kautta ja eri teemojen välityksellä. Kuntien verkkosivuilla oli myös havaittavissa vaihtelua sen suhteen, miten aloitus näyttäytyi ja miten siitä kerrottiin.

Tuloksissa on kuvattu aineistosta löytyneitä luokkia, joita oli kolme: lapsen tukeminen varhaiskasvatuksen aloituksessa, tekniset tiedot varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen ja varhaiskasvatuksen esittelyä huoltajille. Tuloksissa todettiin, että eri kuntien sivuilla varhaiskasvatuksen aloitus oli esillä eri laajuisesti. Temaattisen analyysin tuloksista voidaan todeta, että verkkosivut viestittävät sitä, että perheistä ja lapsista välitetään, koska aloitukseen on panostettu kattavilla verkkosivuilla sekä positiivisella otteella. Pohdinnassa tuodaan esiin mielenkiintoinen ajatus siitä, että voisiko kuntien nettisivuilla olla kaikille yhteiset kriteerit, mitä sisältöjä kuntien sivuilla on. Näin eri kuntien asukkaat olisivat tasavertaisessa asemassa etsiessään tietoa. Vaikka Laitisen ja Markkasen tutkimus ei liity välittömästi omaan tutkimukseeni, koin silti oleelliseksi nostaa sen esiin, sillä myös oman kuntani varhaiskasvatuksen sivuja olisi varmasti hyvä päivittää. Omalta osaltani toivon huoltajien tiedotteen lisäävän vanhempien luottamusta lempeään päiväkotitaipaleen aloitukseen.

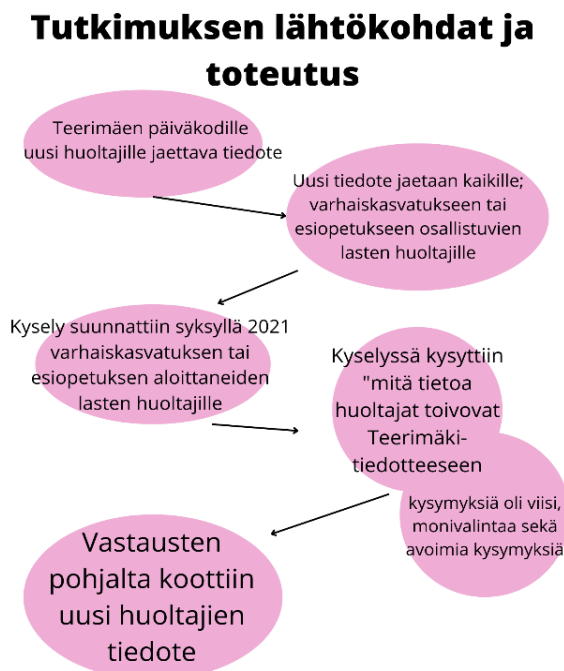
6 Tutkimuksen tavoite ja toteutus

Seuraavaksi käsitellään tutkimuksen tavoitteita ja siitä, miten tutkimus on toteutettu.

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia huoltajien kokemuksia siitä, mitä tietoa perheille jaettavassa huoltajien tiedotteessa tulisi olla, jotta se palvelisi perheitä parhaiten. Vanha esite ei herättänyt kiinnostusta visuaaliselta ulkonäöltään ja siinä olevat tiedot olivat osin jo vanhentuneita. Huoltajien ajatusten selvittäminen on tärkeää, sillä he ovat tiedotteen käyttäjiä. Huoltajilta esiin nousevat ajatukset saattavat olla sellaisia, joita ei ammattihenkilöstö osaa välttämättä ottaa huomioon.

Opinnäytetyön tutkimuskysymys on ”Mitä tietoa huoltajat toivovat Teerimäen päiväkodin huoltajien tiedotteeseen”. Opinnäytetyön tilaajana on Jokioisten kunta ja Teerimäen päiväkotitoimi. Tutkimus tehtiin sähköisen kyselylomakkeen avulla lasten huoltajille. Tutkimus on laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Kyselystä saatujen vastausten pohjalta on koottu uusi huoltajien tiedote Teerimäen päiväkodille. Kuvassa yksi on kuvattu ajatuskartan avulla tutkimuksen lähtökohdat ja toteutus.

Kuva 1. Tutkimuksen lähtökohdat ja toteutus

6.1 Laadullinen tutkimus

Laadullisessa tutkimuksessa yritetään ymmärtää tarkastelun kohteena olevaa ilmiötä tutkimuksen kohteena olevien henkilöiden näkökulmasta. Tutkimuksessa keskitytään tutkimuksen kohteena olevien ajatuksiin ja kokemuksiin. Sille on tyypillistä tuottaa yksityiskohtaista tietoa tutkittavasta ilmiöstä. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään tekemään johtopäätökset aineistosta käsin. Tutkimuksessa käytetään paljon käsitteitä, jotka esiintyvät aineistossa. Lisäksi tutkimuksessa käytetään sanoja ja lauseita, joita kysymyksiin vastaajat ovat käyttäneet. Vuoropuhelu teorian ja aineistojen välillä on tyypillistä, kuitenkin niin, että teoria ei ole lähtökohta vaan apuväline tutkimuksen eri vaiheissa. (Puusa & Juuti, 2020 ss. 9–11)

Laadullisen tutkimuksen rakenne on joustava ja tutkimuksen eri vaiheiden välillä on päällekkäisyyksiä. Tutkimus alkaa aiheen valinnasta, jonka jälkeen asetetaan tavoitteet tutkimukselle. Tavoitteiden jälkeen määritetään tutkimuskysymys, jonka jälkeen rajataan tutkimusta. Hyvin rajatussa tutkimuksessa on usein 2–3 tutkimuskysymystä. On tärkeää määrittää tutkimuskysymykset, ennen kuin aloittaa menetelmien ja aineistojen hankkimisen. Tämän jälkeen kootaan tutkimuksen teoreettinen viitekehys. Teorian kerääminen yleensä palauttaa tutkijan pohtimaan aikaisempia vaiheita ehkä jopa muuttaa tutkimuskysymyksiä. Kysymykset olisivat kuitenkin tärkeää saada lopulliseen muotoonsa ennen aineiston hankintaa. (Puusa & Juuti, 2020 ss. 12–13)

Lähestymistavan valinnassa tulee pohtia sitä, onko tavoitteena kuvata jotakin ilmiötä vai ymmärtää syvällisesti tapahtumia mitä ilmiöön liittyy. Luokitukset, joita tutkimuksessa käytetään, nousee aineistosta. Luokituksissa käytetään samoja sanoja, joita tutkimukseen vastanneet ovat käyttäneet. Yleensä kuitenkin otetaan avuksi aikaisemmissa tutkimuksissa havaittuja näkökulmia sekä teoreettisia näkökulmia. Taitava tutkija osaakin peilata teoriaa ja aineistoa aikaisemmin tutkittuun tietoon. Kun lähestymistapa on päätetty, on aika hankkia aineisto, joka yleensä hankitaan haastatteluilla tai havainnoimalla sekä myös yhdistelemällä molempia. (Puusa & Juuti, 2020 s. 13)

Vaikka Puusa & Juuti (2020, s. 13) toivatkin teoksessaan esiin, että aineisto hankitaan yleensä haastatteluin tai havainnoiden, päätin silti toteuttaa tutkimuksen kyselytutkimuksena. Haastattelut sekä haastattelunauhojen puhtaaksi kirjoittaminen olisi ollut aikaa vievä projekti, tiedote täytyi saada valmiiksi ennen kesää. Toisaalta myös koronavirustilanne olisi voinut hankaloittaa haastattelujen järjestämistä. Ajattelen, että internetkyselyyn on matalampi kynnyks vastata kuin haastatteluun.

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään nimenomaan saamaan selville tutkimukseen osallistuvien kokemuksia. Laadullinen tutkimus ei tavoittele tietoa siitä, miten usein jokin ilmiö esiintyy. Tarkoituksena on tuoda esiin erilaisia näkökulmia, joista aihetta voidaan tarkastella, siksi on tärkeää analysoida aineistoa herkästi niin, että saadaan esiin erilaisuutta. (Puusa & Juuti, 2020 ss. 13–14) Kun aineisto on saatu kasaan, aloitetaan analyysi- ja tulkintavaihe, jonka pohjalta kirjoitetaan tutkimuksen tulokset sekä pohdinta ja tutkimuksen luotettavuuden arviointi (Puusa & Juuti, 2020 s. 12).

6.2 Aineiston hankinta

Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselylomakkeella sähköisesti Webpropolin avulla. Kysely oli täysin anonymi. Kyselyn sähköinen muoto oli perusteltu, jotta mahdollisimman moni huoltajista olisi vastannut kyselyyn matalalla kynnyksellä. Kyselyn linkki jaettiin kaksivuotiseen esiopetukseen osallistuvien lasten huoltajille Wilman kautta. Huoltajille, joiden lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen luotiin kyselyyn QR-koodi, jonka kautta vanhemmat pääsivät kyselyyn. Koodi sijoitettiin ryhmän eteiseen ilmoitustaululle. Lisäksi ryhmän Peda.net-sivustolle luotiin suora linkki kyselyyn. Peda.net-sivusto on varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmien ilmoituskanava.

Kyselylomake on perinteisimpiä tapoja kerätä tutkimusaineistoa, etenkin paperiversiona. Sähköinen kysely on enemmän tätä päivää. Kysymysten muotoilussa tulee olla huolellinen, ne luovat perustaa tutkimuksen onnistumiselle. Kysymysten tulee olla yksiselitteisiä, ei johdattelevia. Kysymykset luodaan tutkimuksen tavoitteiden sekä tutkimusongelmien mukaisesti. (Valli, 2018)

Kyselylomakkeen alussa on usein taustakysymyksiä, jotka johdattelevat varsinaiseen aiheeseen. Näiden taustakysymysten jälkeen kannattaa sijoittaa helpot kysymykset, jonka jälkeen tulee aremmat kysymykset. Loppuun kannattaa jättää helpompia kysymyksiä, jotka ovat niin sanottuja jäähdyttelykysymyksiä. Lomakkeen pituutta on syytä pohtia, sillä liian pitkä lomake voi saada vastaajan luopumaan vastaamisesta. (Valli, 2018)

Kyselylomakkeessa oli kysymyksiä, joissa oli valmiit vastausvaihtoehdot sekä kaksi avointa kysymystä. Valmiit vastaukset sopivatkin parhaiten juuri taustatietojen selvittämiseen, tällöin tutkijalla tulee olla mielikuva vastausvaihtoehdoista. Tärkeintä on, että vastaajalle on aina soveltuva vastausvaihtoehto, tämän vuoksi vastauksiin lisätään vaihtoehto ”muu, mikä”. Avoimien kysymysten parhaita puolia on se, että voi saada vastaajilta hyviä ideoita, haastava puoli on se, että vastaaja voi jättää vastaamatta niihin. (Valli, 2018)

6.3 Aineiston analyysi

Aineiston analysointi aloitetaan usein sillä, että aineisto käydään läpi tarkasti useaan kertaan. Lukukertojen aikana tutkija tekee ensimmäisiä merkityskokonaisuuksia ja työhypoteeseja. Kun tutkijalla on selkeä kokonaiskuva aineistosta, pilkotaan se osiin ja aineistoa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin. Teemoittelu tarkoittaa menetelmänä sitä, että aineiston analyysivaiheessa keskitytään tarkastelemaan piirteitä, jotka ovat yhteisiä eri vastauksissa. Aineistoa yhdistelemällä pyritään löytämään samankaltaisuuksia. (Puusa, 2020, s. 152)

Teemoittelua voi tehdä monella eri tavalla. Teemat voivat olla ennalta määritettyjä tai nousta vasta aineistosta. Kun aineistosta on havaittu tutkimusongelmalle olennaiset aiheet, ne erotellaan aineistosta. Samaa tarkoittavat ja saman tyyppiset ilmaisut yhdistetään samaan kategoriaan tai luokkaan, minkä jälkeen se nimetään. Nimeäminen tapahtuu ilmiön ominaisuuden mukaan. Tämä nimeäminen on analyysin kriittisin vaihe, sillä tutkija päättää millä perusteella mikäkin ilmaisu kuuluu tiettyyn kategoriaan. Seuraavaksi samankaltaisia alakategorioita ja teemoja yhdistellään ja niistä muodostetaan yläkategorioita, jotka nimetään kategoriaa kuvaavalla käsitteellä. Analyysin jokainen vaihe auttaa vastaamaan

tutkimuskysymykseen. Analyysin tarkoituksena on nostaa olennainen aines esiin aineistosta ottaen huomioon tutkimuksen tavoitteet. (Puusa, 2020, ss. 153–154)

Aineiston analysointi tehtiin teemoittelun avulla. Jaoin aineiston kysymysten perusteella kahteen teemaan. Tein teemoittelun sähköisessä muodossa Wordin avulla. Näin tuloksia oli helpompi käsitellä. Erottelin vastauksia toisistaan värjäämällä samankaltaiset vastaukset samalla värillä. Värikoodaus oli itselleni selkein tapa erottaa teemat toisistaan. Tein värikoodauksen pohjalta ajatuskartan Canvan avulla. Sen jälkeen aloin kirjoittamaan tuloksia auki ja tekemään niistä johtopäätöksiä.

6.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Hyvään tutkimuskäytäntöön kuuluu pohtia tutkimuksen eettisyyttä ja luotettavuutta. Luotettavuus koostuu siitä, miten lukijat kokevat tekstin ja hyväksyvät tiedon todeksi sekä luottavat siihen, että aineisto on kerätty ja analysoitu asianmukaisesti. Lähestymistapojen tulee olla perusteltuja ja raportissa tulee kuvata ilmiötä niin, että lukija vakuuttuu siitä, että asiat ovat todella tapahtuneet niin kuin ne on raportissa kuvattu. (Puusa & Juuti, 2020, s. 175) Ennen tutkimusaineiston keräämistä anoin tutkimuslupaa Jokioisten kunnan perhepäivähoidon päälliköltä. Hän toimi silloin myös varhaiskasvatusjohtajana. Hän tutustui tutkimussuunnitelmaan ja antoi sen perusteella tutkimusluvan.

Asianmukaiseen tutkimuseettiseen käytäntöön kuuluu, että tutkimukseen osallistujat saavat ennen osallistumistaan tietoa siitä, mitä tutkitaan ja sitä, että osallistuminen on vapaaehtoista. On oleellista kertoa, miten tutkittavan anonymiteetti säilytetään. Tutkija huolehtii siitä, että tuloksista ei selviä tutkittavien henkilöllisyys. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006, ss. 22–23)

Tutkimusaineisto kerättiin Webropol-kyselynä netissä. Kyselyssä ei kerätty ollenkaan tutkimukseen osallistuvien henkilötietoja, joten anonymiteetti oli taattu. Kyselyn alussa oli saatekirje, jossa kerrottiin tutkimuksen tarkoitus ja mihin käyttöön aineisto tulee. Lisäksi tutkimukseen vastaaminen oli täysin vapaaehtoista ja aineistoa käytettiin vain tämän

opinnäytetyön aineistona. Saatteessa kerrottiin myös anonymiteetistä ja siitä, että vain tutkija käsittelee vastauksia. Lisäksi aineisto hävitetään asiaan kuuluvalla tavalla.

7 Tulokset

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuksen tuloksia. Kysely oli lyhyt, jotta huoltajilla olisi mahdollisimman matala kynnys vastata kyselyyn. Vastanneista kaikki eivät olleet vastanneet avoimiin kysymyksiin. Vastauksia kyselyyn sain 8 kappaletta, oletettu maksimi vastausmäärä oli 14. Olen tyytyväinen, että hieman yli puolet perheistä vastasi kyselyyn. Jaoin kyselyn vastaukset kahteen teemaan. Ensin käsittelen sitä, mitä tietoa huoltajat toivovat tiedotteeseen ja mikä vanhassa tiedotteessa oli hyödyllistä. Sitten kerron huoltajien kehitysehdotuksista. Kuvassa kaksi on ajatuskartta tutkimuksen tuloksista.

Kuva 2. Tutkimuksen tulokset.

Huoltajat kokivat tärkeimpinä tiedotteen sisältöinä Peda.net-sivuston infon eli mitä Peda.net-sivustolla ilmoitetaan, mitä sisältöjä sillä on ja miten sitä pääsee käyttämään. Toiseksi tärkeimpinä sisältöinä koettiin päivärytmi, mitä pakata reppuun sekä ryhmien yhteystiedot. Kolmanneksi tärkeimpiä olivat ruokailukäytännöt, ulkovaatetus, hoitoaikojen ilmoittaminen, tuonti- ja hakutilanteista kertominen sekä Wilmasta kertominen.

Kaikki vastaajista kokivat, että vanhasta tiedotteesta oli hyötyä varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen aloituksessa. Kyselyni vastauksissa nousi esiin, että kaikki vanhassa tiedotteessa olleet asiat olivat hyödyllisiä. Lisäksi yhteystiedot koettiin tärkeänä tietona.

Päiväkodin toiminnasta ja arjesta kertominen oli hyödyllistä, taisi siellä olla vinkkilistaa, mitä pakata mukaan.

Kehitysedotuksia huoltajilta tuli kolme ja saadut vastaukset olivat kattavia. Yhdessä vastauksessa pyydettiin selkeämpää viestintää siitä, mitä kanavaa käytetään mihinkin viestimiseen. Tiedotteessa olisi siis hyvä tuoda selkeämmin esiin mitä asioita viestitään Wilmassa ja mitä asioita Peda.net-sivustolla. Myös toisessa vastauksessa pyydettiin, että olisi selkeämmin ilmoitettu mitä kanavaa pitkin poissaolot ilmoitetaan.

Sisältöehdotuksissa nousi esiin myös pedagogisten toimintatapojen ja arvojen esiin nostaminen. Lisäksi kehitysehdotuksena nousi esiin lasten kommentit siitä, mikä juuri Teerimäen päiväkodissa on lapsen näkökulmasta paras asia.

Päiväkodin arvoista ja toimintaa ohjaavista pedagogisista perusteista, joita löytyy kunnan varhaiskasvatussuunnitelmasta eli vinkki ainakin mistä voi lukea itse perusteellisemmin. Myös lasten suusta kuullut omat kommentit siitä, mikä Teerimäessä on parasta, voisivat olla ihana lisä lapselle ja aikuiselle, jotka jännittävät päiväkodin aloittamista.

Jätin ajatuskartasta pois kyselyn kysymyksen, jossa vastaajat vastasivat siihen, haluaisivatko he lukea tiedotteen mieluummin sähköisessä muodossa vai paperimuodossa. Vastaukset jakautuivat seuraavasti: viisi vastaajista toivoi tiedotetta sähköisenä ja kaksi vastaajista paperiversiona. Yksi vastaajista ei ollut vastannut kysymykseen.

8 Johtopäätökset

Seuraavaksi käsitellään johtopäätöksiä tutkimuksen tuloksiin pohjaten. Kaikille vastaajille oli syksyn alussa, kun lapsi aloitti varhaiskasvatuksen tai kaksivuotisen esiopetuksen jaettu vanha Teerimäki-tiedote. Kyselyn alussa olleen kysymyksen, ”Mitä tietoa tiedotteessa tulisi olla ”- vastausvaihtoehdot pohjautuvat vanhan tiedotteen sisältöön.

Tärkeimpänä sisältönä koettu Peda.net-sivustosta kertominen ei toisaalta tullut yllätyksenä. Se on herättänyt myös arjen tilanteissa eniten kysymyksiä huoltajilta. Kysymykset ovat liittyneet siihen, miten sivustoa käytetään ja mitä tietoa sieltä haetaan. Selkeät, yhtenäiset ohjeet puuttuvat sivuston käyttöön liittyen. Toisena syynä saattaa olla se, että koronatilanteen vuoksi huoltajainfoa ei pidetty, vaan tieto jaettiin kotiin paperiversiona. Infoon oli suunniteltu tarkempaa ohjausta nettisivun käyttöön.

Heinonen ym. (2016) ovat tuoneet teoksessaan lasten oikeudet ja aikuisten vastuut varhaiskasvatuksessa esiin tärkeän näkökulman siitä, että huoltajien on olennaista päästä tutustumaan ryhmän toimintaan. Jos toimintaan tutustuminen paikan päällä ei onnistu, voi toimintaan tutustua julkisen blogin kautta, jota päivitetään joka viikko. Huoltajien puheissa nousee toisinaan esiin se, että he eivät olleet löytäneet blogia. Toisaalta osa perheistä lukee blogia joka viikko. Ihmisten tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen vaihtelee, joten on tärkeää jakaa huoltajille selkeät ohjeet Peda.net-sivuston käyttöön.

Seuraavaksi tärkeimpinä koetut asiat ovat arjen sujumisen kannalta oleellisia asioita, joita huoltajana varmasti tulee mietittyä uuden arjen alkaessa. Päivärytmin- ja repun sisällön kuvaaminen helpottaa aloittamista. Lapsen kanssa voidaan jo kotona jutella siitä, mitä asioita päiväkodissa tehdään. Martikaisen (2018) opinnäytetyössä vanhemmat olivat vastanneet kyselyyn, että opas oli hyödyllinen ja lisäsi toisaalta luottamusta päiväkotia kohtaan. On varmasti helpottavaa, kun mahdollisesti jännittävänkin tutustumispäivän jälkeen saa mukaan tiedotteen, josta kaikki tarvittava tieto löytyy.

Kolmanneksi oleellisimpina tietoina oli listattu päiväkodin arkeen liittyviä asioita. Nämä ovat ruokailukäytännöt, lapsen tuonti- ja hakutilanteet, ulkovaatetus, hoitoaikojen ilmoittaminen

sekä Wilman käytöstä kertominen. Nämäkin ovat arjen helpottamisen kannalta tärkeitä asioita. Mannerheimin lastensuojeluliiton (2020) sivuilla on kerrottu lapsen varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen aloituksen olevan myös huoltajalle tunteita herättävä kokemus. Ruokailukäytännöt saattavat mietityttää ihmisiä omien kokemusten kautta. Toisilla kokemukset ovat positiivisia toisilla negatiivisia, siksi onkin tärkeää kertoa päiväkodin yhdessä sovitusta ruokailukäytännöistä jo tiedotteessa.

Arjen asiat korostuvat myös huoltajien kehitysehdotuksissa. Selkeät ohjeet siitä, mitä lapsen reppuun pakataan ja ohje siitä, mitä päiväkodille saa jättää viikonlopuksi viestittää mielestäni huoltajien halukkuutta siitä, että lapsella olisi kaikki tarvittava saatavilla. Toisaalta myös sitä, että henkilökunnan työ sujuisi.

Tuloksissa nousi esiin myös huoltajien toive siitä, että olisi selvästi kerrottu se, mitä tietoa siirretään tekstiviestillä ja mitä Wilman kautta. Oletan, että tämä kehitysehdotus liittyy osaltaan ryhmärakenteen haastavuuteen. Ryhmässä on lapsia, jotka ovat varhaiskasvatuksessa ja osa on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Wilmaa käytetään esiopetuksessa mukana olevien lasten asioissa, kun taas vain varhaiskasvatuksessa olevien lasten asioissa viestiiään pääasiassa puhelimitse sekä Peda.net-sivuston kautta. Koko ryhmän yhteiset asiat on pyritty viestimään Peda.net-sivuston kautta, poissaolot on saanut ilmoittaa puhelimitse ja Wilmassa viestitään lapsen asioissa, kuten lomakyselyt sekä lapsen esiopetussuunnitelman laadinnassa. Selvästikään henkilöstö ei ole viestinyt tarpeeksi selvästi jaosta. Siispä voidaan todeta, että on tärkeää tehdä selkeä jako tiedotteeseen, mitä viestintäkanavaa milloinkin käytetään.

Yhdestä kehitysehdotuksesta nousi esiin kaksi todella hyvää ajatusta tiedotteeseen liittyen. Ensimmäinen kehitysehdotus koski päiväkodin arvoja ja pedagogisia perusteita, missä niistä kerrotaan tai ainakin olisi hyvä olla ohjeet, mistä ne pääsevät itse lukemaan. Tämä kertoo mielestäni asenteen muutoksesta: varhaiskasvatus ei ole vain lapsen hoitoa varten, vaan toiminta todellakin on pedagogisesti suunniteltua ja toimintaa ohjaavat arvot ja toimintasuunnitelmat. Mielestäni onkin perusteltua tuoda esiin uudessa tiedotteessa Jokioisten varhaiskasvatuksen arvopohjaa.

Toinen loistava esiin noussut ehdotus oli lisätä tiedotteeseen ”lasten suusta” -osuus, jossa olisi Teerimäkeläisten lasten kommentteja siitä, mikä Teerimäessä on parasta. Myös perustelu tälle sivulle oli mielestäni osuva. Jännittävälle lapselle sekä huoltajalle helpotusta aloitukseen. Kuten Kaskela ja Kekkonen (2006) ovat teoksessaan kuvanneet, että yhteisen tutustumisen kautta lapsen on helpompi sopeutua uuteen arkeen varhaiskasvatuksessa. Tämä ”lasten suusta” -osio voisi tulla esiin myös kotona lapsen kanssa keskusteltaessa tulevasta. Keskustelut kotona ja tutustumiskäynnit varhaiskasvatuksessa varmasti helpottavat uuden elämänvaiheen alkaessa. Tämä osuus on erittäin perusteltu ja tervetullut lisä uuteen tiedotteeseen.

Sähköistyminen näkyy vastauksissa, kun kysyin mistä tiedote mieluiten luettaisiin. Suurempi osa vastaajista lukisi tiedotteen sähköisenä. Kun otanta on näin pieni, ei ole mielestäni perusteltua siirtää tiedotetta vain sähköiseen muotoon. Perustellumpaa on tarjota molemmat vaihtoehdot. Jaetaan tutustumispäivänä uusille asiakasperheille paperiversiot ja lisätään tiedote myös kunnan varhaiskasvatuksen sivuille.

Keskustelin julkaisutavasta myös kokeneen varhaiskasvatuksen opettajan Minna Heinämäen kanssa. Hän antoi asiaan hyvän näkökulman, joka tukee myös aiempia johtopäätöksiä. On hyvä antaa huoltajille käteen jotain, kun he saapuvat päiväkodille (M. Heinämäki, henkilökohtainen tiedonanto, 11.1.2022). Heitäkin varmasti jännittää tilanne ja on mukava saada heti jotain konkreettista itselleen. Toisaalta tulee informaatiotulva ja puolet asioista saattaa unohtua. Huoltaja voi siis vaikka heti kotona palata asiaan tiedotteen avulla, kun sen on fyysisesti heti saanut. Myöhemmin tiedotteeseen voi olla helpompi palata sähköisesti, jos se on vaikka hukassa.

Tutkimuksen tuloksista päätellen tiedotteen on hyvä sisältää tavalliseen varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen arkeen liittyviä asioita, että asiat sujuisivat mahdollisimman mutkattomasti. Voidaan ajatella, että silloin lapsen on hyvä tulla ja vanhemman on hyvä olla, kun arjen asiat ovat hallinnassa. Toisaalta on tärkeää myös kertoa yhteisistä käytänteistä ja arvoista, jotka ohjaavat henkilöstön toimintaa.

9 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessi on ollut pitkä ja vaiheikas mutta sitäkin opettavaisempi matka. Aiheen vaihtaminen oli koko prosessin käännekohta ja tämän opinnäytetyön käynnistäjä. Tarve tälle työlle tuli työelämän tarpeista. Työ innosti kehittämistyöhön ja se on avartanut käsitystä omasta työnkuvasta ja siitä, mitä kaikkea voikaan varhaiskasvatuksessa työskennellessä tehdä lapsiryhmä työskentelyn lisäksi. Kehitysideoita tuntuu tulevan mieleen paljon, joten inspiraatiota ainakin on tullut lisää, kuten myös uskallusta ehdottaa sekä tuoda esiin omia ajatuksia.

Tutkimukseni vahvisti käsitystäni siitä, että huoltajien osallisuus on todella tärkeää. Huoltajilta tuli esiin tärkeitä ajatuksia, joita ei osannut ammattilaisen näkökulmasta ajatellakaan. Työn keskiössä on lapsi mutta yhtä lailla perheet ja huoltajat ovat meidän asiakkaitamme. Työtä tehdään yhteistyössä, lapsen etua ajatellen. Miten mahtavia ajatuksia nousikaan, kun antoi vastausvuoron arjen asiantuntijoille eli huoltajille.

Vaikka kysely olikin suunnattu huoltajille, koen, että tämä kehittämistyö oli merkittävä myös Teerimäen päiväkodin kehittämistyön kannalta. Visuaalisesti kiinnostava tiedote on osa varhaiskasvatuksen ilmeen raikastamista ja ensimmäinen askel esimerkiksi varhaiskasvatuksen nettisivujen uudistuksessa. Töitä on tehty jo paljon Peda.net sivuston kehittämisessä, nyt vaan jatketaan hyvää työtä. Päiväkodin johtaja esitti ehdotuksen, että myös kunnan toiselle päiväkodille sekä perhepäivähoidolle voisi tehdä vastaavat tiedotteet.

Olin vastaajien määrään tyytyväinen, toki enemmänkin vastauksia olisi voinut tulla. Jäin pohtimaan enemmänkin avoimia vastauksia. Niihin eivät kaikki vastaajat olleet vastanneet, vaikka olin tehnyt kyselyn lyhyeksi ajatellen, että kaikki varmasti jaksavat vastata niihin. Mietinkin olisiko monivalintakysymyksiä pitänyt olla enemmän. Toisaalta silloin huoltajien ääni ei olisi päässyt samalla lailla kuuluviin. Tutkimuksen tulokset vastasivat mielestäni hyvin tutkimuskysymykseen ja aihe oli tarkasti rajattu.

Tutkimusta tehdessä tuli mieleen myös jatkotutkimusidea. Myös kunnan varhaiskasvatuksen nettisivujen uudistamisessa voitaisiin kysyä huoltajien ajatuksia ja palautetta siitä, mitä ja

miten kunnan sivujen tulisi palvella asiakkaitaan. Tämänkaltainen tutkimus olisi toki laajempi ja toteutettava laajemmilla kysymyksillä sekä isommalla otannalla. Laitinen ja Markkanen (2018) olivat omassa pro gradu -tutkielmassaan tutkineet kuntien nettisivuja, joista osa oli todella kattavia ja osa ei niinkään. Ja olisi mielestäni perusteltua kysyä tässäkin käyttäjien mielipidettä.

Tämä opinnäytetyö lisäsi mielestäni ammatillista osaamistani erityisesti jo mainitsemani kehittämistyön kannalta. Jo opintojen aikana innostuin palvelumuotoilusta ja nyt sain soveltaa palvelumuotoilumoduulin oppeja omassa työssäni varhaiskasvatuksen opettajana. Työ on auttanut minua vahvistamaan ammatillista identiteettiäni ja näkemään oman osaamiseni. Päällimmäisenä minulla on vahvasti sellainen tunne, että tätä minä haluan nyt tehdä. Tutkimuksen tekeminen on antanut kokemusta tulevaisuutta varten ja mieleen nousikin nyt vanha sanonta ”kysyvä ei tieltä eksy”. Kysy asiakkaalta ja ota hänen asiansa ja mielipiteensä vastaan niin hyviä asioita tapahtuu.

Lähteet

Arola, N. & Vahvaselkä, H. (2021). *Varhaiskasvatuksen aloitus - Opas perheiden tukemiseen lapsen päiväkodin aloituksessa*. [Opinnäytetyö, LAB-Ammattikorkeakoulu]

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202102102160>

Heinonen, H., Iivonen, E., Korhonen, M., Lahtinen, N., Muuronen, K., Semi, R. & Siimes, U. (2016). *Lasten oikeudet ja aikuisten vastuut varhaiskasvatuksessa*. PS-Kustannus.

Järviluoto, N. (2018). *Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa – Vanhempien ajatuksia osallisuudesta ja yhteistyöstä*. [Opinnäytetyö, Karelia-Ammattikorkeakoulu]

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201805056636>

Kaskela, M. & Kekkonen, M. (2006). *Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen*. Stakes.

Laitinen, M. & Markkanen I. (2018). *”Tervetuloa varhaiskasvatukseen”- Varhaiskasvatuksen aloituksen informaatio ja viestintä kuntien sivuilla*. [Pro-Gradu- tutkielma, Jyväskylän Yliopisto]

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/59360/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201808293954.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta 1046/2020

<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201046>

Mannerheimin lastensuojeluliitto. (21.1.2020). Lapsi aloittaa päivähoidon.

<https://www.mll.fi/vanhemmille/vinkkejä-lapsiperheen-arkeen/lapsi-aloittaa-paivahoidon/>

Martikainen, S. (2021). *Varhaiskasvatuksen aloitusopas päiväkotikieltoon*.

[Opinnäytetyö, Savonia-Ammattikorkeakoulu.]

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021112922444>

Opetushallitus (2018). *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet*.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

Opetushallitus (2021). *Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet*.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Kaksivuotisen_esiopetuksen_kokeilun_opetussuunnitelman_perusteet_2021.pdf

Opetushallitus (2022). *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet*.

<https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/8274670>

Puusa, A. & Juuti, P. (2020) Laadullisen tutkimuksen luotettavuus. Teoksessa Puusa, A. & Juuti, P. *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. (s.175) Gaudeamus.

Puusa, A. & Juuti, P. (2020). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. Gaudeamus.

Puusa, A. (2020). Näkökulmia laadullisen aineiston analyysiin. Teoksessa Puusa, A. & Juuti, P. *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät*. (ss. 145–156) Gaudeamus.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). *KvaliMOTV-Menetelmäopetuksen tietovaranto*. (ss. 22–23) <https://www.fsd.tuni.fi/fi/tietoarkisto/julkaisut/kvalimotv.pdf>

Valli, R. (2018). *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 – Metodien valinta ja aineistonkeruu*. PS-Kustannus.

Varhaiskasvatuslaki 540/2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Liite 1: Saatekirje

Saatekirje

Hei! Nyt olisi aika kerätä vastauksia Emilian opinnäytetyöhön.

Teen kyselyn osana sosionomiopintojani Hämeen ammattikorkeakoulussa. Tutkin kyselyn avulla teidän huoltajien ajatuksia siitä, mitä sisältöjä Teerimäki- tiedotteessa tulisi olla. Kysely on kohdistettu teille uusille asiakasperheille, joiden lapsi/lapset ovat aloittaneet Teerimäessä syksyllä 2021. Nyt on mahdollisuus päästä vaikuttamaan tiedotteen kehittämiseen ja te huoltajat olette parhaita kertomaan mitä tiedotteessa tulisi lukea!

Kysely on sähköinen Webropol-kysely, johon vastataan nimettömänä. Kyselyssä saatuja vastauksia käsitellään anonymisti. Vastaukset ovat näkyvillä vain minulle tutkimuksen tekijälle ja kyselyn vastaukset hävitetään opinnäytetyön valmistuttua. Vastauksien pohjalta teen uuden Teerimäki-tiedotteen, jota jaetaan tulevaisuudessa uusille asiakasperheille. Valmis opinnäytetyö tulee nähtäville Theseus tietokantaan.

Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista. Toivon, että mahdollisimman moni ehtisi vastaamaan tähän kyselyyn, jotta saadaan tehtyä paras mahdollinen teitä huoltajia palveleva tiedote. Vastatessa kyselyyn annat suostumuksesi osallistua tähän tutkimukseen.

Jos tulee kysyttävää, voit laittaa kysymyksesi suoraan wilmassa tai sähköpostilla. Vastaan kysymyksiin mielelläni.

Terveisin Emilia Pakarinen

emilia.pakarinen@jokioinen.fi

Alla suora linkki kyselyyn:

<https://link.webropolsurveys.com/S/43FD3ABF06BDA675>

Liite 2: Kyselyn kysymykset

1. Rastita ne kohda, jotka toivot tiedotteesta löytyvän, voit valita monta kohtaa.

- Päivärytmi
- Ruokailukäytännöt
- Mitä pakata reppuun
- Ulkovaatetus
- Ryhmien yhteystiedot
- Tuonti- ja hakutilanteet
- Hoitoaikojen ilmoittaminen
- Wilma
- Peda.net
- Päiväkodin arvoperusta
- Joku muu, mikä?

2. Mikä sisältö tiedotteessa oli hyödyllistä?

3. Vastasiko tiedote kysymyksiisi varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen aloittamisesta? **Kyllä/Ei**

4. Kehittämisehdotuksesi, mitä sisältöä olisit toivonut tiedotteeseen?

5. Lukisitko Teerimäki tiedotteen mieluummin: **Sähköisenä/paperiversiona?**

Liite 3: Aineistonhallintasuunnitelma

Aineistonhallintasuunnitelma

Aineiston hankinnan menetelmät ja aineiston muoto:

- Aineisto kerätään yhteistyöpäiväkodin lasten huoltajilta
- Aineistonhankintamenetelmänä on sähköinen webropol- kysely
- Opinnäytetyössä ei kerätä henkilötietoja
- Aineisto tulee olemaan tekstiä

Aineiston säilytys opinnäytetyöprosessin aikana:

- Aineisto säilytetään opinnäytetyön tekijän henkilökohtaisella OneDrive- tallennustilassa ja aineistoa pääsee käsittelemään ainoastaan tutkimuksen tekijä

Aineiston käsittely opinnäytetyön valmistuttua:

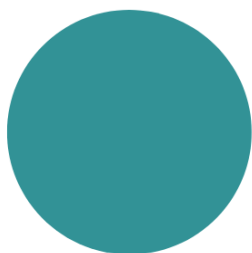
- Opinnäytetyössä kerättyä aineistoa käytetään vain tämän opinnäytetyön tutkimuksessa
- Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen aineisto tuhotaan vuoden kuluttua ja aineisto on vain tutkijan saavutettavissa

Liite 4: Teerimäen Päiväkoti- Huoltajien tiedote

Teerimäen Päiväkoti

Huoltajien tiedote

Sinitiaiset

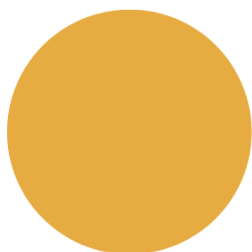
050 594 5646

Varhaiskasvatuksen opettajat:

Teija Lumme, Emilia Pakarinen

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat:

Katariina Koivula, Kaija Salonen

Talitintit

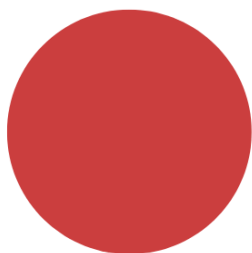
050 564 2792

Varhaiskasvatuksen opettajat:

Anna Järvinen, Johanna Lehtonen

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat:

Teija Hämäläinen, Arja Salmenoja

Punatulcut

050 468 7849

Varhaiskasvatuksen opettajat:

Marika Tuomola

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat:

Jaana Ahokas, Teija Jokila, Mari Ruohola

Yhteystietoja:

**Päiväkodin
johtaja**

**Marika Tuomola
044 744 0566**

**Vs.
Varhaiskasvatus-
johtaja**

**Minna Heinämäki
044 4027130**

**Varhaiskasvatuksen
erityisopettaja**

**Ulla Heinämäki
050 3039536**

**Henkilöstön sähköpostit ovat
muotoa:
etunimi.sukunimi@jokioinen.fi**

**Teerimäki
avoinna:**

6.30-17.00

**Jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatusta
ennen tai jälkeen yleisen aukioloajan
esim 6.15 tai 17.15 ilmoita tarve
edeltävän viikon maanantaina**

Päiväohjelma

AJAT SUUNTAAN-ANTAVIA, KYSY OMAN RYHMÄN
AIKATAULU ERIKSEEN

- 6.30 Päiväkoti aukeaa**
- 8:00 Aamupala**
- 8:30– 11:30 Toimintaa ryhmissä**
- 11:30 Lounas**
- 12.15 – 14 Lepo/satuhetki,
jonka jälkeen hiljaisia tehtäviä
ja leikkejä**
- 14:30 Välipala**
- 15:00 Ulkoilemaan**
- 17:00 Päiväkoti sulkeutuu**

Teerimäen Päiväkoti

- **Toimintakaudella 2022–2023
Punatulhut ja Talitintit ovat esiopetusryhmiä, jossa on 5-
ja 6 vuotiaita lapsia.
Sinitiaisilla on 3–4 vuotiaita lapsia.**
- **Jokioinen on mukana Opetushallituksen kaksi vuotisen
esiopetuksen kokeilussa.**
- **Jokioisten kunnan varhaiskasvatussuunnitelman,
seutukunnallisen esiopetussuunnitelman ja kaksi
vuotisen esiopetuksen suunnitelman pääsee lukemaan
Teerimäen päiväkodin [peda.net](#)- sivustolta kohdasta
"yhteiset toimintatavat" (Peda.netistä löytyy erikseen
info tässä tiedotteessa).**

Arjen asioita

- **Olemme sopineet yhteisistä ruokailukäytännöistä seuraavasti: kannustamme lapsia maistamaan uusia makuja, pakko ei ole. Lapsi saa ruokailussa kaikki mitä on tarjolla, emme kiristä näkkileivällä tai jälkiruoalla. Lapset saavat itse ottaa ruokaa ikätasoisesti. Harjoittelemme välineiden käyttöä ja hyviä käytöstapoja ruokaillessa.**
- **Poissaoloista ilmoittaminen: jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta tai esiopetuksesta, ilmoitathan poissaolon viimeistään poissaolopäivän aamuna 8:30 mennessä.**
- **Jos lapsesi varhaiskasvatusaika muuttuu, ilmoitathan siitä ryhmään.**
- **Kerrothan ryhmään jos lasta hakee varahakija. Huomioi, että hakijan tulee olla täysi-ikäinen.**

Arjen asioita

- **Tuonti- ja hakutilanteet ovat tärkeitä vuorovaikutustilanteita huoltajien, lapsen ja henkilöstön välillä. Jätä siis näissä tilanteissa esimerkiksi puhelin pois. Puhu puhelu ensin ja tule vasta sitten lapsen luo.**
- **Aamuisin saata lapsi ensin käsipesulle ja sitten vasta ryhmätiloihin, jos aamupala on jo alkanut huomioithan, että henkiöstö on auttamassa lapsia aamupalalla, tuothan siis lapsesi ryhmän tiloihin asti. Kuljetuskyytiläiset haetaan ja viedään bussipysäkille.**
- **Kun tulet hakemaan lasta "ilmottaudu" lapsen kanssa ensisijaisesti oman ryhmän aikuiselle. Samalla vaihdetaan kuulumiset lapsen päivästä. Nämä ovat tärkeitä hetkiä yhteistyön sujumisen kannalta!**
- **Tärkeimpänä: Vain lapsen oma hakija avaa ja sulkee päiväkodin portin!**

Mitä pakata reppuun?

Nimikoi kaikki vaatteet ja varusteet !

Säänmukaiset ulkovarusteet- ulkoilemme säässä kuin säässä, joten valitse ulkovaatteet sen mukaan.

Esimerkiksi:

Syksyllä ja keväällä: Pipo tai lippis, hanskat, kaluri, haalari tai takki ja housut, kuravaatteet, vedenpitävät kengät

Talvella: Lämpimät hanskat ja päähine, kauluri, lämmin haalari tai takki ja housut, välivaatteet, villasukat, talvikengät, kurahousut loskakeliin

Kesällä: Lippis tai muu päähine, ulos eri vaatteet kuin sisälle, aurinkorasva, aurinkolasit

Vaihtovaatteet reppuun tai kassiin esimerkiksi:

2x vaihtosukat ja alushousut, 2-3 vaihtopaitaa, 2 housut, paksumpi paita

Tarvittaessa vaippoja, unilelu

**PSST....
ota reppu kotiin
viikonlopuksi ja
tarkista sisältö!**

**Huom! Ei tuoda
päiväkotiin omia leluja!**

Jokioinen 145

Lapsen tuki

- **Kasvun, kehityksen ja oppimisen tuki on osa laadukasta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen toimintaa ja se kuuluu kaikille sitä tarvitseville lapsille.**
- **Lapsen tuen tarpeen voi ottaa puheeksi huoltaja tai varhaiskasvatuksen työntekijä.**
- **Lapsen tuki järjestetään hänen omassa varhaiskasvatus- tai esiopetusryhmässään.**
- **Tuki suunnitellaan aina yhteistyössä huoltajan kanssa.**
- **Lapsen on mahdollista saada kolmitasoisien mallin mukaista yleistä, tehostettua tai erityistä tukea.**
- **Tavoitteena on, että oikea-aikaisella ja hyvin suunnitellulla tuella lapsi voi kokea itsensä hyväksytyksi omana itsenään ja ryhmän jäsenenä.**

Peda.net

Jos QR-koodi ei toimi, kirjoita hakukoneeseen "pedanet teerimäki"

Jokaisella ryhmällä on omat alasivut Teerimäen päiväkodin alla. Pääset valikkoon painikkeesta.

Lisäksi valikosta löytyy "yhteiset toimintatavat" otsikon alta toimintaa ohjaavia asiakirjoja.

Peda.netistä löydät:

- **Kalenterin**, jossa kerrotaan tulevista tapahtumista ja retkistä
- **Blogin**, jossa kerrotaan arjen tapahtumista ja mitä olemme tehneet
- **Kuvat** salasanan takaa (joka ryhmällä oma salasana) hetkiä lasten leikeistä ja tekemisistä
- **Kasvun kansiot**, lapsen tuotoksia, kuvia, tuumaustauot, taitovideot

Suora QR-koodi
Teerimäen
peda.net-sivuille

Sinitiaiset

Punatulkut

Talitintit

Wilma

- **Wilma on käytössä huoltajilla, joiden lapsi on esiopetuksessa.**
- **Wilmassa on helppo viestittää lapsen asioissa, joita ei voi esimerkiksi tekstiviestillä hoitaa.**
- **Sen kautta lähetetään lomakyselyt ja tiedotteet.**
- **Lapsen esiopetussuunnitelma on wilmassa.**
- **Poissaolot ilmoitetaan wilmaan (myös tekstiviestillä ilmoittaminen sopii).**
- **Kolmen päivän lomat saa anoa lapsen opettajalta, yli 3:n päivän lomat anotaan päiväkodin johtajalta Wilma viestillä.**

Mikä Teerimäessä on parasta?

LASTEN KERTOMANA:

No kaverit!
Lapsi 5v

Leikkiminen
Lapsi 6v

Kaverit, täällä tutustuu
uusiin ja sit
keppihevosleikki

Lapsi 5v

Leikit kaverin kans
sisällä ja ulkona
Lapsi 4v

No ulkoilu pihalla ja ku sit
löytää jotai keppei tai kivii
Lapsi 5v

Kaikki on kivaa!
Lapsi 3v

Karuselli ja
kiipeilyteline!
Lapsi 7v

Askartelu
Lapsi 6v

Hyvä kasvaa Jokioisilla

Esite: Emilia Pakarinen

Kuvat: Emilia Pakarinen

Logo ja "hyvä kasvaa Jokioisilla": Jokioisten kunta